

Statsvetenskapliga förbundet

FÖRBUNDSREDAKTÖR: HELENA OLOFSDOTTER STENSÖTA

Förbundsredaktören har ordet

I det här numret debatterar vi två stora, spännande och viktiga frågor: vi inleder en debatt om svensk statsvetenskap i världen och vi fortsätter debatten om jämställdheten inom svensk statsvetenskap med ett samförfattat större inlägg som diskuterar vad som krävs för att förbättra jämställdheten inom svensk statsvetenskap.

När det gäller förhållandet mellan svensk statsvetenskap och den internationella forskningen blir forskarsamhället inklusive den statsvetenskapliga forskningen på flera sätt alltmer internationaliserad. Idag uppmanas doktorander redan under forskarutbildningen att åka på konferenser i Europa och USA. Vidare är rangordningen av sökande till lektorstjänster till stor del ett resultat av det antal publicerade artiklar i internationella refereetidskrifter eller internationellt publicerade böcker/bokkapitel som sökande kan uppvisa. EU är dessutom en möjlig finansierare för forskningsprojekt som då med nödvändighet måste läggas upp som internationella projekt dvs. som samarbeten mellan forskare i flera länder.

Mot denna bakgrund blir frågan om det fortfarande finns en "svensk" statsvetenskap och vad detta i så fall betyder, en vik-

tig fråga att diskutera. Är det "svenska" i dagens statsvetenskap rester av ett förlorat synsätt som med fördel bör sopas bort? Eller finns det istället värdefulla svenska eller skandinaviska synsätt som inte bara kan bidra till statsvetenskaplig forskning på hemmaarenan utan även till forskning "i världen"?

Först ut i denna debatt om svensk statsvetenskap i internationell belysning är Marie Demker, professor i statsvetenskap vid Göteborgs universitet och Södertörns högskola. Marie Demker närmar sig den ovanstående problematiken utifrån språkets betydelse för de forskningsfrågor som undersöks och öppnar perspektiven genom att exempelvis fråga om man alls kan studera ett fenomen som "folkbildning" om man väljer att använda det engelska språket som forskningspråk eller hur en politisk analys på exempelvis hindi skulle gestalta sig? Men hon berör också mer konkreta frågor som exempelvis resurser för språkgranskning av engelska texter skrivna av forskare med svenska som modersmål och vilka anspråk svenska skattebetalare kan ställa på att få ta del av forskningsresultat som de bidragit till att finansiera. Sammanfattningsvis har hon en positiv vision för hur en perifer kultur och position som den svenska kan lämna ett viktigt avtryck i den internationella debatten, utan att för den skull behöva hamna utanför de centrala diskussionerna.

Har du synpunkter på förbundssidan eller vill lämna bidrag är du välkommen att kontakta förbundsredaktören via e-post Helena.Stensota@pol.gu.se eller telefon 031-786 58 44.

Den andra artikeln i föreliggande nummer tar ett helhetsgrepp på diskussionen om jämställdheten inom svensk statsvetenskap idag. Jämställdheten inom svensk statsvetenskap har undersökts vid flera tillfällen, de senaste publicerades i statsvetenskaplig tidskrift under det gångna året (nummer 2007/4 s. 405) och nummer 2008/2 s. 220). I den föreliggande artikeln diskuterar och analyserar tio professorer jämställdhetssituationen inom svensk statsvetenskap och hur den kan förbättras med utgångspunkt i den bild som analyserna visade.

Artikeln är en bred exposé över möjliga mekanismer som medverkar till att kvinnor fortfarande är i minoritet på högre poster inom akademien och statsvetenskapen i Sverige. Den diskuterar flera goda exempel på åtgärder som kan verka för ökad jämställdhet inom ämnet och efterlyser framförallt ökad kunskapsinhämtning när det gäller erfarenheter av diskrimineringens mekanismer samt vilka effekter olika typer av åtgärder har visat sig ha i praktiken. Artikeln är ett starkt argument mot att jämställdheten skulle "ordna sig automatiskt med tiden" och efterlyser istället aktiva åtgärder på flera plan för att öka jämställdheten.

Eftersom jämställdheten är ett av de områden som den nuvarande styrelsen i statsvetenskapliga förbundet vill arbeta aktivt med, välkomnar vi dessa tankar varmt och ser dem som goda förslag på vad vi kan arbeta vidare med i förbundet. Framförallt ser vi att förbundets roll kan bestå i att systematisera och sammanföra a) universitetens ansträngningar i att kartlägga diskriminerande mekanismer, b) möjliga åtgärder för att öka jämställdheten och c) utvärdera av hur effektiva, i betydelsen måluppfyllande, olika åtgärder är.

**HELENA OLOFSDOTTER STENSÖTA
FÖRBUNDSREDAKTÖR**

■ Statsvetenskaplig Tidskrift 2008, årg 110 nr 4

Svensk statsvetenskap – en fruktbar utmark eller endast en exploaterad periferi?

I bondesamhället hägnade man in åkrar och ängar för att inte djuren skulle äta upp säden och vallen. Djuren gick istället "på skogen" eller vid sjöstränderna, ett område som då kallades "utmark". Utmarken var ett öppet och gemensamt territorium, lika viktigt som åkern, men inte odlat och inte ianspråktaget. Utmarken var ett fruktbart gränsland mellan det uppodlade och det vilda, fritt att utvecklas och förändras till båtad för det gemensamma livet i byn.

En mer maktimpregnerad beskrivning av utmarken är att den utgör en periferi. Periferin lever och frodas endast med centrumets goda minne och på dess välvilja. Centrum har attraktionskraften och styrningsprivilegiet, periferin blomstrar endast i de avseenden som behövs för att stärka centrumet.

Dessa två metaforer kan tjäna som utgångspunkt för några reflektioner kring svensk statsvetenskaps ställning både globalt och regionalt. Mitt syfte är att försöka säga något generellt om svensk statsvetenskaps relation till det internationella vetenskapssamhället. Vad betyder språket? Hur förhåller vi oss till vår egen erfarenhet och vår egen ämneshistoria?

Spelar det verkligen någon roll för vetenskapliga resultat vilket språk man läser eller skriver på? Ja, det gör det. Det språk vi läser och skriver på är också det språk som influerar våra förklaringsperspektiv, inspirerar våra undersökningar och formar våra forskningsfrågor. Jag brukar be studenterna att tänka lite kring politik på